

5 Vybrané kapitoly z české gramatiky – handout 2

Kachní játra den – soumrak skloňování?

fér hra, in-line brusle, fit centrum, call centrum, herna bar, senior pas, lekce Nordic walking
v Albert hypermarketu, u Allianz pojišťovny, v Český Telecom extralize, přednosti Sconto nábytek, v Albert hypermarket letáku, nakupovat v Kika

Ve (výklad - výkladě) obchodu měli pěkné zboží.

Při (výklad – výkladu) o české historii uvedl několik zajímavých informací.

A. Deklinace – opakování.

1. Lok. sg. m. inanim. + n.

1. Na (venkov) zůstanu do (srpen). 2. Od (pondělek) do (pátek) budeme na (výlet). 3. V (časopis) vyšla jen část (článek). 4. Od (včerejšek) mám něco v (ucho). 5. Do (kostel) přišel hned po (ráno). 6. Do (rok) proběhne v (divadlo) rekonstrukce. 7. Po (jídlo) usnul v (křeslo). 8. V (mlýn) dostali půl (bochník) (chléb). 9. Bydleli jsme v (hotel) blízko (rybník). 10. Od tohoto (rok) se na zdejším (hřbitov) nepohřbívá. 11. O připravovaném (zákon) jsem se dočetl v (Právo). 12. V (rukopis) našli slova z nějakého neznámého (jazyk). 13. Čáp seděl na (komín) a něco držel v (zobák). 14. V (palivo) našli mnoho jedovatých látek. 15. V chovatelském kroužku dnes bude přednáška o cizokrajném (ptactvo). 16. V (budoucnost) se bude více využívat ekologických zdrojů energie. (Trnk 32/29h, ch – upraveno)

2. Lok. pl. m. + n.

1. Mluvili o svých (dluh). 2. Na papírových (ubrousek) byly vánoční motivy. 3. U obhajoby mluvil o základních (východisko) své práce. 4. V těchto (les) žijí vlci. 5. Časopisy pro ženy píšou o slavných (zpěvák). 6. Pacienti leželi na nemocničních (lehátko). 7. V podezřelých (balíček) byly objeveny drogy. 8. V (jablko) je mnoho vitamínů. 9. V lyžařských (středisko) již bylo plno. 10. Děti poslouchaly pohádku o třech (kúzlátka).

3. Vok. m. anim.

1. Zdeněk, 2. přítel, 3. pan předseda, 4. básník, 5. Miloš, 6. otec, 7. soudce, 8. blázen, 9. bratranec, 10. zloděj, 11. Petr, 12. inženýr, 13. pan vedoucí, 13. překladatel, 14. dárce, 15. miláček, 16. děda, 17. vrah, 18. pitomec, 19. král, 20. syn, 21. bůh, 22. člověk, 23. lenoch, 24. manželé, anděli

Emanueli!

Michaeli!, Michale!

Gabrieli!

Emile!

bratr – bratře!, inženýr – inženýre!

otec – otče!, soudce – soudce!

průvodce – průvodce!

průvodčí – průvodčí!

Polanský!

4. Nom. pl. m. anim.

1. Naši (kluk) rozbili okno. 2. Byli tam přítomni i cizí (diplomat). 3. V kostele pracovali (archeolog). 4. Mí (přítel) pojednou se mnou. 5. Besedy se zúčastnili i literární (kritik). 6. U soudu promluvili (svědek) té události. 7. Do finále postoupili (Polák), (Fin) a (Španěl). 8. Vzácní (host) si prohlédli výstavu. 9. Všichni (ředitel) škol mají velkou odpovědnost. 10. Naši (soused) mají malé dítě. 11. Tví (kolega) byli včera v divadle. 12. Na koncertě vystoupili známí (houslista). 13. Jsou to (absolvent) naší fakulty. 14. Autory článku jsou (filozof). 15. Budou tam i čestní (občan) našeho města. 16. (Maďar) a (Čech) se domlouvali německy. (Trnk 42/38a)

5. Skloňovací typy *předseda* a *soudce*

1. Se svým (kolega) jsem potkal před domem. 2. Kdy budeš mluvit s (Honza Černý)? 3. Obžalovaný se obrátil k (soudce). 4. Hned zítra to řeknu (pan předseda). 5. Půjdeme sami, bez (Vláďa). 6. Rytíř jezdil po světě s (jeho sluha). 7. Stal se (starosta). 8. Na přednášce jsem seděl vedle svého (kolega). 9. Kdo se stane jeho (nástupce)? 10. (Sluha) ti dělat nebudu. 11. S otázkou se obrátil k (předseda). 12. Soud nad (zrádce – pl.) byl krátký. 13. Zeptali jsme se nějakého (děda). 14. Král nevěřil (jeho rádce). 15. S tím starým (protiva) vůbec nemluv. 16. Odpoledne půjdu k (Tonda). 17. Na toho (hrdina) jsme zvědaví. 18. Šli k (zástupce) ředitele. 19. O mých (kolega – pl.) mluv slušně. 20. Na toho (louda) čekat nebudeme.